

VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATA MAGYARORSZÁGON

Cirkuszi oknyomozó riport - 2025
Készítette: Una Terra Alapítvány

**“Az állatok
nem azért állnak fejre,
ugrálnak át tüzes karikákon,
mert azt akarnák tenni.
Azért hajtják végre
a mutatványokat, mert
félnek a büntetéstől,
amit az engedetlenségért
kapnak.”**

PeTA

TARTALOMJEGYZÉK

1-2. oldal:	A projektben résztvevő szervezetek bemutatása, szerepe
3. oldal:	A vadállatok cirkuszi használata elleni legalapvetőbb állatjogi érvek
4. oldal:	Vadállatok cirkuszi használata - jelenlegi helyzet Magyarországon
5-7. oldal:	A leggyakoribb vadállatok cirkuszi használatban I. Elefánt
8. oldal:	A leggyakoribb vadállatok cirkuszi használatban II. Oroszlán, tigris, barnamedve, kaliforniai oroszlánfóka
9-10. oldal:	Vadállatokhoz kapcsolódó cirkuszi balesetek
11. oldal:	Összegzés számokban
12. oldal:	Összegzés - Vándorcirkusz
13-15. oldal:	Összegzés - "Szafari park" I. II. III.
16-17. oldal:	Circus America
18-19. oldal:	Richter Szafari Park
20. oldal:	A Richter Szafari Park működése
21-22. oldal:	Kimba Elefánt Park
23. oldal:	Az elefántok gerincoszlopa
24. oldal:	Richter Flórián Cirkusz - Cirkuszok éjszakája
25. oldal:	A Richter Flórián Cirkusz működése
26. oldal:	Magyar Nemzeti Cirkusz, Hungária Nagycirkusz, Fővárosi Nagycirkusz
27. oldal:	Jegyzeteim
28. oldal:	"Vér és szenvedés a kulisszák mögött", a Ringling Cirkusz sötét titkai

**AZ UNA TERRA ALAPÍTVÁNY (UTA),
AZ ANIMAL ADVOCACY AND PROTECTION (AAP)
MAGYAR PARTNERÉNEK**

OKNYOMOZÓ RIPIORTJA

**A VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATÁNAK
MAGYARORSZÁGI HELYZETÉRŐL**

**A VEGÁN AKTIVISTÁK MAGYARORSZÁG
EGYESÜLET (VAM) AKTIVISTÁINAK
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL**

Készült: 2025 őszén

A Hollandiában 1972-ben alapított **Animal Advocacy and Protection (AAP)** állatjogi szervezet megkerülhetetlen szereplője volt annak a kitartó kampánynak, melynek eredményeként **2015-ben Hollandia betiltotta az egzotikus vadállatok cirkuszi használatát.**

Az **AAP** és az **Eurogroup for Animals (EFA)** aktívan támogat nemzeti állatjogi csoportokat az EU-ban, a vadállatok cirkuszi használatának betiltásáért.

Az **AAP Stop Circus Suffering koalíció** magyarországi tagja az **Una Terra Alapítvány (UTA).**

Az UTA tagjai és a **Vegán Aktivisták Magyarország Egyesület (VAM)** aktivistái által közösen végzett **vadállatos cirkuszi** (kőcirkusz, vándorcirkusz, "szafari park") **tényfeltáró nyomozásunk** inkognitóban zajlott. Mindannyian kizárólag a publikum számára nyitott területeken mozogtunk. Az előadások során fotókat és videókat egyaránt zavartalanul készíthettünk.

A VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATA NEMCSAK KEGYETLEN, HANEM VESZÉLYES ÉS TELJESEN SZÜKSÉGTELEN. EZEK AZ ÉRZŐ TEREMTÉSEK SOHA NEM LESZNEK HÁZIÁLLATOK – MINDIG VADAK MARADNAK, ÉS A RABSÁG SZÁMUKRA ÉLETHOSSZIG TARTÓ SZENVEDÉST JELENT.

VESZÉLYES

A vadállatok betörése és idomítása fizikai dominancia erejével és táplálék megvonással történik. A műsorok végrehajtása nem egyenrangú együttműködés, hanem félelmen és éhségen alapuló feladatteljesítés. A legenedelmesebb vadállat sem válik domesztikált háziállattá, természeténél fogva kiszámíthatatlan vadállat marad. Előadás közben és szökés esetén a vadállatok veszélyt jelentenek az idomároknak és a nézőkre egyaránt.

Az Európai Unió területén 24 év alatt 404 szökéses incidenst regisztráltak, melyekben összesen 836 vadállat vett részt.

KEGYETLENSÉG

A cirkuszok számára kiszakítják a vadállatokat a családjukból, a természetes társadalmi struktúrájukból. A cirkuszi környezet megfosztja a vadállatokat az alapvető fiziológiai, pszichológiai és viselkedési igényeiktől. A parányi ketrecektől, a brutális idomítási módszerektől, a természetellenes mutatványokra történő kényszerítésen, zavaró zajhatásokon és fényvillódzásokon át, a gyakori hosszadalmas utaztatásokig.

SZÜKSÉGTELEN

A cirkuszművészetnek nincs szüksége vadállatok használatára. A legtöbb cirkusznak, mely felhagyott a vadállatos mutatványokkal, sokkal alacsonyabbá vált a működési költsége, főszerepet kaptak a tehetséges artisták, bohócok, illuzionisták, és a közönség rajong a modern, vadállatmentes műsoráért. A vadállatok cirkuszi használata nem bír semmilyen oktatási értékkel, sem az adott faj természetes szükségleteinek megismerése, sem a védelme szempontjából. A cirkuszok a vadállatok tárgyiasítását, bántalmazását normalizálják.

unaterra.hu

VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATA

- JELENLEGI HELYZET MAGYARORSZÁGON

Magyarországon a **222/2007. Kormányrendelet** értelmében tilos az elefántfélék, orrszarvúfélék és főemlősök cirkuszi szerepeltetése, valamint a rendelet életbe lépése után befogott vadállatok használata. A **részleges tilalom** nem terjed ki például sem a nagymacskák, sem a patás vadonállatok, mint a zebra és a zsiráf védelmére.

A részleges tilalommal azonban Magyarország egyedüli a közép-kelet-európai régióban, ami **súlyos kockázat és már jelenlévő probléma Magyarországon!**

Azokból az EU-tagállamokból, ahol már deklarálták a tilalmat, a türelmi idő (átmeneti időszak) alatt, a vándorcirkuszok a turnéjuk végén a **tilalommal nem**, vagy csak **részleges tilalommal** rendelkező országokat egyszerűen **lerakatként** használják. A vadállatok bérbeadásával, kölcsönzésével, akár idomárral és a komplett műsorszámmal együtt, akár az utolsó állomáshelyen "ottfelejtve". Ráterhelve a fogadó országra a vadállatok biztonságos elhelyezésének kötelezettségét.

Ezért sürgetjük, hogy a döntéshozók vegyék figyelembe a nyomozati dokumentációnkat, és a komplex állatjóléti és közbiztonsági probléma ismeretében mérlegeljék a vadállatok cirkuszi használatának teljeskörű tilalmának deklarálását Magyarországon!

Magyarországon a vadállatok cirkuszi használatának részleges tilalma és a COVID-19 világjárvány idején kialakult helyzet következtében a Richter és a Casselli család egy új létesítményi formát hozott létre az országban „**szafari park**” néven, amelyre állatkerti működési engedélyt kértek. Az egyik legnagyobb előny számukra az volt, hogy míg cirkuszként le kellett mondaniuk a gyűjteményükben szereplő **elefántok** szerepeltetéséről, addig a „szafari parkban” tréning és inergazdagítás címén folytathatták ezek bemutatását. Ennek eredményeként a látogatók egyszerre kaphattak állatkerti és cirkuszi élményt.

A Richter Safari Park azonban nem állt meg a birtokukban lévő elefántoknál! Kihasználták, hogy a tilalom az újonnan befogott elefántokról szól, de nem akadályozta meg a külföldi (jelen esetben francia) cirkuszi állományból történő átvételt.

Az úgynevezett **“szafari park”** állatkerti besorolású létesítményforma, melyekben a működési engedélyek értelmében, **az állatokkal való interakcióra kizárólag a személyzetnek van jogosultsága.** Ennek ellenére a látogatók is etethetik és megfogdoshatják őket.

Az Una Terra Alapítvány megbízásából a Trend International Market Research Kft. által 2025-ben végzett reprezentatív közvélemény-kutatás eredményei szerint a válaszadók 64%-a támogatja az állatok cirkuszi szerepeltetésének tilalmát.

A LEGGYAKORIBB VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATBAN I.

ELEFÁNT -az elefántok a ma élő legnagyobb termetű szárazföldi emlősök. Erőtelmes és empatikus, szoros társadalmi kötelékben élő teremtetek. Vemhességük 22 hónap, a természetben akár 70 évnél idősebb kort megélhetnek.

Az afrikai és az ázsiai elefántnak nemcsak a testfelépítése és testmérete, de a habitusa is eltérő.

Az ázsiai elefánt betörésének, a könyörtelen **phanjaan** eljárásnak évezredes hagyománya van. Ezért a használatra kész ázsiai elefántok könnyebben idomíthatók, mint a náluk kb. 30%-kal nagyobb testtömegű afrikaiak.

Az afrikai elefántok nemcsak az idomárokkal szemben veszélyesek, hanem rokonaikkal, az ázsiai elefántokkal szemben is. A természetben nem találkoznak. Fogságban pedig - legyen az cirkusz, állatkert, safari park - felelősségteljes vezetőség nem engedi, hogy találkozhassanak!

A szakirodalom szerint a fogságban tartott vastagbőrűek gyakori fertőző betegségei, mint pl. a herpeszvírus szubtípusai eltérően hatnak az afrikai és az ázsiai elefántra.

"Tyke" a megvadult 20 éves, afrikai elefánt a vadállatos cirkuszok egyik **első nevesített áldozata**. Nem azért, mert be akartak volna számolni arról, hogy több tonnás vadállatot nem lehet erőszak nélkül engedelmességre kényszeríteni. Hanem mert 16 lövéssel elkövetett kivégzése a nyílt utcán történt.

"A cirkuszi idomárok nem végeznek elefántbetörést." Ez tény.

Megteszi helyettük a "mahout", az ősi, délkelet-ázsiai elefántbetörő munkás.

Helyben, a természetes élőhelyükön, ahol elrabolják az elefántbébit a családjából, akkor is, ha meg kell miatta ölni az egész családot. A bébi elefántot kikötik, lábait kifeszítik és testi-lelki betörésnek vetik alá, ezt a két éves periódust hívják **"phajaan"**-nak. Olyan hatékony a betörési procedúrájuk, hogy a vásárlónak (cirkusz vagy állatkert) **elég egy fokkal kevésbé kegyetlennek lenni** az érzékeny, érző, összetett társadalmi szerkezetben élő több tonnás vastagbőrűekkel, hogy ideig-óráig alázasan tűrjék az elefántkampóval, tuskával, ostorral történő idomítást!

A LEGGYAKORIBB VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATBAN I.

2025 októberében **“Nagykőrösi nyugdíjas lett az utolsó francia cirkuszi elefánt”.**

Mégpedig “Samba”, a 2 tonnás afrikai elefánt. Aki - akárcsak “Tyke” Hawaii-n - 2013-ban egy Párizs környéki előadás után kitört karámjából és két akadályon átgázolva, berontott a városka főterére, ahol agyontaposta az első, útjába kerülő embert. A 84 éves francia áldozatnak esélye sem volt a menekülésre.

Azonban “Tyke”-vel ellentétben, “Samba”-t nem lötték le, megváltoztatták a nevét, és tovább használták.

A vadállatok cirkuszi használatának franciaországi tilalma miatt adták át a Richter cirkuszos dinasztia szafari parkjába. Magyarország sajnos ideális végállomás (lerakat) azon cirkuszosok, vándorcirkuszosok számára, melyek olyan országban működnek, ahol a vadállatok cirkuszi használata már teljesszű tilalom alá esik.

Francia szakállatorvosok aggodalmukat fejezték ki “Samba” egészségügyi állapota miatt, egyértelműen megállapítható kóros soványsága, és a monoton, sztereotip mozgássorok végzése.

A francia állatvédő szervezetek és az Una Terra **egységes szakmai álláspontja** szerint **„Samba”** fizikai és mentális jólétének biztosítása érdekében az egyetlen etikus megoldás egy gondosan előkészített és lebonyolított áthelyezés lenne egy, az Európai Unión belül működő **rehabilitációs központba**. Ott hátralévő éveit biztonságos, nyugodt környezetben, természetes viselkedési igényeinek megfelelően, más mentett fajtársai között tölthetné, megfelelő szakemberek felügyelete mellett.

unaterra.hu

Nagy, legyezőszerű,
a vállakat fedő fülek

Homorú
hátív

Bemélyedés nélküli
homlokcsont

Afrikai elefánt

Nagyobb, íveltebb
agarak

Két ujszerű nyúlvány
az ormányvégen

Három köröm
a hátsó lábakon

Négy köröm
a mellső lábakon

FORRÁS: MOEF.GOV.IN

Kisebb, lekerekített
fülek

Bemélyedés
a homlokcsontban

Domború
hátív

Ázsiai elefánt

Kisebb agarak,
vagy az agarak
hiánya

Egy ujszerű nyúlvány
az ormányvégen

Öt köröm
a mellső lábakon

Négy köröm
a hátsó lábakon

A LEGGYAKORIBB VADÁLLATOK CIRKUSZI HASZNÁLATBAN II.

OROSZLÁN - a macskafélék családjának legnagyobb (a hímek több mint 2,5 mázsa, míg a nőstények több mint 1,5 mázsa súlyúak) természetű, erős, izmos csúcsragadozó tagja. Vemhességi idejük közel 4 hónap, természetes környezetükben, saját falkájukban akár 10-15 évig élnek.

A természetben nincs átfedés az élőhelyük tekintetében más nagymacskákkal, a cirkuszokban mégis gyakran kényszerítik közös mutatványra például a tigrissel.

TIGRIS - a macskafélék családjának természetesebb tagjai közé tartozik, erős, izmos csúcsragadozó. Vemhességi idejük 3-4 hónap. Hatalmas territóriumot bejáró, magányos ragadozó, képesek akár felnőtt elefántot is leteríteni, természetes környezetükben kb. 7 évig élnek. Alfajoktól függően, természetes élőhelyén vetélytársa pl. a jóval kisebb leopárd, a hiéna, farkas, a medve, és a krokodil.

Fogságban előszeretettel kísérleteznek a természetellenes keresztezésükkel, mint pl. oroszlán és tigris, oroszlán és jaguár. Sebezhető fajvédelmi státuszba a cirkuszok, állatkertek számára történő befogás, a vadászat (trófea, babonaalapú gyógyászat), az élőhelyükön dúló fegyveres konfliktusok, élőhelyük bányászati és egyéb célú kisajátítása taszította őket.

BARNAMEDVE - a medvefélék legelterjedtebb tagja, Alaszkától Európán át, az Atlasz-hegységig honos. Az alfajok megjelenése, testmérete és viselkedése egyaránt eltérő. Összefüggő erdőségekben élő, mindenevő ragadozó. 5 hónapos, késleltetett beágyazódású vemhességük mindössze 6-8 hét. A bocsok akár 3-4 évig anyjukkal maradnak, a hímek nem vesznek részt az utódok gondozásában.

A medvetáncoltatás Kelet-Európához és a Közel-Kelethez kapcsolódott, a megláncolt medvéket izzó parázssal idomították. A gyakorlatot (néhány izolált helyszín kivételével) az utóbbi évtizedekben sikerült felszámolni. A medvék cirkuszi használata azonban még nem ért véget.

KALIFORNIAI OROSLÁNFÓKA - a fülesfókák családjába tartozó csendes-óceáni fókafaj. Komplex társadalmi szerkezetben, több száz egyedre számoló kolóniákban élnek. Együttműködő vadászok, érzékeny echolokációs szervükkel kutatják fel a zsákmányt, vadászat közben akár 25-30 km/óra sebességgel úsznak, és 270 méterre is lemerülnek. Vemhességük kb. 11 hónapig tart, egyetlen borjat hoznak világra.

Gyakori biodíszletei állatkerteknek és cirkuszoknak. Bár hivatalos fajvédelmi státuszuk nem fenyegetett, számos tudós sebezhető kategóriába sorolja őket.

VADÁLLATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ CIRKUSZI BALESETEK

RAGADOZÓK, MINT MEDVÉK ÉS
NAGYMACSKÁK

ELEFÁNTOK

TEVEFÉLÉK, MINT TEVE, LÁMA, ALPAKA

A LEGTÖBB SÉRÜLÉST TIGRISEK, OROZSLÁNOK ÉS ELEFÁNTOK, MÍG A LEGTÖBB HALÁLOS KIMENETELŰ SÉRÜLÉST, TIGRISEK, OROZSLÁNOK, ELEFÁNTOK ÉS MEDVÉK OKOZZÁK.

AZONBAN AZ INCIDENSEKÉRT A FELELŐSSÉG NEM A VADÁLLATOKÉ, HANEM A VADÁLLATOKAT RABSÁGBAN TARTÓ INTÉZMÉNYEKÉ!

A TÁMADÁSOK EGYARÁNT ELŐFORDULNAK SZÁLLÍTÁS ÉS ELŐADÁS KÖZBEN, VAGY ELSZABADULÁSI HELYZETEKBEN.

A megfélemlítésen, kényszerítésen és táplálékmegvonáson alapuló vadállathasználat ön- és közveszélyes fegyverhasználat.

“SOHA NE EJTS FOGSÁGBA OLYAN TEREMTMÉNYT, AKIT NEM LESZEL KÉPES KONTROLL ALATT TARTANI!” - a BLACKFISH dokumentumfilm ikonikus mondata nemcsak a betonteknőbe kényszerített kardszárnyú delfinekre, de a szárazföldi cirkuszokra is érvényes.

unaterra.hu

ÍZELÍTŐ SZALAGCÍMEKBŐL

Sokkoló videón, ahogy egy cirkuszi tigris előadás közben rátámad az idomárra

Halálra taposta idomárját egy elefánt Thaiföldön

Megtámadta idomárját egy oroszlán a cirkuszi előadáson

Halálra harapta a teve a részeg cirkuszi alkalmazottat Szlovákiában

VADÁLLATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ CIRKUSZI BALESETEK

Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy 2025 októberben egy olyan magányos és frusztrált, súlyos sztereotíp viselkedést mutató afrikai elefánt került a Richter Szafari Parkba, aki már bizonyította fékezhetetlen erejét!

„Samba”, a 2 tonnás afrikai elefánt 2013-ban egy Párizs környéki előadás után kitört karámból és két akadályon átgázolva, berontott a városka főterére, ahol agyon-taposta az első, útjába kerülő embert. A 84 éves gyanútlan francia áldozatnak esélye sem volt a menekülésre.

Amikor az emberek a vadállatokhoz kapcsolódó cirkuszi balesetekre gondolnak, többnyire az emberi sérülések kerülnek a figyelem középpontjába, miközben jóval kevesebb szó esik azokról az esetekről, amelyek a cirkuszok hanyagsága miatt maguknak a kizsákmányolt állatoknak okoznak tragédiát.

Magyar viszonylatban a legnagyobb nemzetközi visszhangot két afrikai elefánt, „Mambo” és „Betty” 2020-ban bekövetkezett fulladásos halála váltotta ki, amely a felelőtlen és szabálytalan szállítás során történt. Az ügyben a jelenleg „szafari parkot” működtető Casselly és Richter család felelősségének kérdése, valamint a történetek elhallgatásának gyanúja jelentős közfelháborodást váltott ki.

Ifj. Richter József nyilatkozata: „Augusztus végén elhullt a Casselly cirkuszi família tulajdonába tartozó két afrikai elefánt Mambo (37) és Betty (35). Az állatok nem voltak már fiatalok, de hirtelen elpusztulásuk nagyon megrázta tulajdonosukat René Casselly-t és a minket is. A tulajdonos kérését tiszteletben tartva, a hatalmas trauma és gyász miatt nem hoztuk nyilvánosságra a tragédiát. René pár napja megtörte a csendet, Facebook oldalán ír a család gyászáról. Az orvosi igazolásból nem derült ki a pusztulás pontos oka. A Casselly család kegyeleti okokból úgy döntött, hogy nem kéri az állatok boncolását; a hatóságok felé természetesen megtörtént a bejelentés. Az egész társulat nevében szeretném ezúton is részvételemet kifejezni a család felé, pótolhatatlan veszteség és kimondhatatlan fájdalom, amit mindannyian érzünk.”

ÖSSZEKÉPZÉS

12

NYOMOZÁS

7

HELYSZÍN

1

KŐCIRKUSZ

2

“SZAFARI PARK”
ÁLLATKERTI
MŰKÖDÉSI
ENGEDÉLLEL

4

VÁNDOR-
CIRKUSZ

ÖSSZEGZÉS - VÁNDORCIRKUSZ

A **hatósági ellenőrzések** egy esetben állapítottak meg hiányosságokat **vándorcirkuszi** állatok (nagymacskák) dokumentumaiban.

A szabálysértés miatt **kobzásra került sor, amit azért nem tudtak végrehajtani, mert nem tudták megfelelő körülmények közé elhelyezni a nagymacskákat.**

Megtiltották a szerepeltetésüket, de azt a társulat hetekig megszegte, mielőtt a feltehetően francia idomár elhagyta az országot a nagymacskáival.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal PE/KTHF/27147-4/2025 ügyiratszámú határozat alapján, a 2025. május 17-i végzett hatósági ellenőrzés során, a Circus America területén tartózkodó három tigris és egy oroszlán "tulajdonosának nem volt magyar hatóság által kiállított veszélyes állat behozatali, tartási, bemutatási engedélye. A **Circus America** ideiglenes úti naplójában a nagymacskák nem szerepeltek."

A nagymacskákat nem védi **a vadállatok cirkuszi használatának részleges tilalma** Magyarországon. A szabálytalanság rámutatott, hogy a hatóságoknak technikailag nincs módjuk veszélyes vadállatok kobzására.

A vándorcirkuszosok turné helyszíneire történő kamionos szállítás szélsőséges stresszt okoz az állatoknak. Hiába az útvonal optimális szervezése a települések között, a hőség és a zsúfoltság fizikai és mentális sérüléseket okozhat.

Az előadás előtt minden helyszínen és alkalommal körbejártuk a patások kis mobil, többnyire árnyékolás által nem védett parcelláit, ahol legalább élelmet és vizet helyeztek ki számukra. Az állatokon megfigyelhetők voltak elhanyagolt sebek, szőrkopások, bőr-megvastagodások.

A szünetek programja, a pónilovagoltatás nemcsak egyes gyermekek súlya miatt aggályos, hanem azért is, mert a 15-20 perc alatt minél több felárat igyekeznek begyűjteni. Az alkalmazottak türelmetlenül rángatják a gyerekek alatt roskadozó kis patásokat, hogy minél gyorsabban megtegyék a porondon a kört, ülhessen fel a következő gyermek.

unaterra.hu

ÖSSZEGZÉS - “SZAFARI PARK” I.

Alapítványunkat francia állatjogi csoportok is felkérték együttműködésre, két francia cirkuszi elefánt ügyében. “Brigitte” és “Nelly” **ázsiai elefántok**, akiket a vadállatok cirkuszi használatának 2025-ben hatályba lépő tilalma miatt, a francia vándorcirkusz szervezett át a Richter Szafari Park számára.

Franciaországban működik az egyik első európai menedékhely a cirkuszokból menekített vastagbőrűek számára, ahol a természeteshez hasonló környezetben, láncok, dübörgő zene és mutatványok nélkül, szakértő gondoskodásban tölthetik hátralévő életüket. Ennek ismeretében különösen **elfogadhatatlan** mind a **francia állatjogi csoportok**, mind az **Una Terra** számára, hogy - karnyújtásnyira a szabadságtól - egy állatkerti jogosultsággal rendelkező, szafari néven működő, magyar cirkusz számára adták át őket.

Az elefánt cirkuszi használata Magyarországon részleges tilalom alá esik. Ami azonban nem akadályozta meg a francia teljeskörű tilalom türelmi ideje alatt két cirkuszi elefánt Magyarországra szállítását, és cirkuszi mutatványokra használatát!

A Richter Szafari Park az elefántok szempontjából szabadtéri cirkuszként működik: hangos zene közepette, alávetve magukat az idomár által használt elefánt-kampó és túske kényszerítő erejének, természetellenes mutatványokat végeznek, miközben természetellenes jutalomfalatokat (kockacukor, kürtős kalács) kapnak.

A Richter Szafari Park elefántkollekciónak kapcsolatos aggályainkat tovább súlyosbítja, hogy 2025. októberben a francia cirkuszi állományból egy harmadik (“Samba” / ex“Tania”) egyed is érkezett a Parkba!

A két tonnás **afrikai elefánt** nevét azután változtatták meg, hogy 2013-ban egy Párizs környéki előadás után kitört karámjából és két akadályon átgázolva, berontott a városka főterére, ahol agyontaposta az első, útjába kerülő embert, a 84 éves francia férfinak esélye sem volt a menekülésre.

Francia szakállatorvosok aggodalmukat fejezték ki “Samba” egészségügyi állapota miatt, egyértelműen megállapítható kóros soványsága, és a monoton, sztereotip mozgássorok végzése.

Az elefántok a természetben csordákban, komplex társadalmi szerkezetben élnek, az ázsiai és az afrikai elefántok élőhelyében nincs átfedés, a természetben nem találkozhatnak, fogságban pedig végzetes kimenetelű szakmaiatlanság lenne őket összeengedni. “Samba” a Richter Szafari Park idegen környezetében szenved a magánytól.

A francia állatvédő szervezetek és az Una Terra egységes szakmai álláspontja szerint „Samba” fizikai és mentális jólétének biztosítása érdekében az egyetlen etikus megoldás egy gondosan előkészített és lebonyolított áthelyezés lenne egy, az Európai Unión belül működő rehabilitációs központba. Ott hátralévő éveit biztonságos, nyugodt környezetben, természetes viselkedési igényeinek megfelelően, más mentett fajtársai között tölthetné, megfelelő szakemberek felügyelete mellett.

ÖSSZEGZÉS - “SZAFARI PARK” II.

“Samba” iránti aggodalmunk nem alaptalan! Sorsa kísértetiesen hasonlít “Bubá”-éhoz.

“Buba” a vadállatok cirkuszi használatának 2015-ös **hollandiai tilalma nyomán** került Magyarországra, egyenesen a **Kimba Elefánt Parkba**.

A belga Bite Back és a holland Animal Rights állatjogi csoportok tárgyalásai a franciaországi Elephant Heaven-nel már “Buba” utazás előtti vizsgálatáról szóltak, amikor a COVID-19 világjárvány beütött. A kialakult utazási korlátozások közepette a holland cirkusz tulajdonosa sietve átjuttatta a vastagbőrűt a Cassely cirkuszdinasztiához.

“Buba” halálhírét 2025 január 1-én jelentették be. Azt mondták, nem fertőző emésztőszervi gyulladás végzett vele, pedig halálának oka a rabságra ígázás volt az!

Magyarországon az úgynevezett “szafari park” **állatkerti besorolású** létesítményforma, melyekben a működési engedélyek értelmében, az állatokkal való interakcióra kizárólag a személyzetnek van jogosultsága. Ennek ellenére **a látogatók is etethetik és megfogdoshatják őket**. Ez alól technikailag kivétel a majmok és a nagymacskák szekciója.

Mindkét **“szafari park”-ban** végeztenek természetellenes cirkuszi mutatványokat az elefántokkal. A Kimba Parkban **show**-nak, a Richter Szafari Parkban **“tréning”**-nek nevezik. Mindkettőben **említést tesznek az elefántok természetes étrendjéről**, ennek ellenére utóbbiban **kockacukorral és kürtős kaláccsal**, előbbiben **némi gyümölcssel és kenyérrrel** jutalmazták őket a mutatványok közben!

A természetben az elefántok nem fogyasztanak kelt tésztát! A gyümölcsökben lévő gyümölcscukor nem egyenértékű az ultrafeldolgozott kockacukorral!

EZ NEMCSAK A VASTAGBŐRŰEK EGÉSZSÉGÉT VESZÉLYEZTETŐ, DE A LÁTOGATÓK ISMERETBŐVÍTÉSE SZEMPONTBÓL IS ÁRTALMAS GYAKORLAT!

Látogatásaink során szemtanúi voltunk, amint az úgynevezett szafaricsemege (sárgarépa darabok) mellett, a látogatók is megdobálták a büfében kapható chips-szel és édességekkel (mint pl. kürtős kalács) is az unalmukban és frusztráltságukban sztereotip mozgássorokat ismétlő zsiráfot és az elefántokat.

Az ártalmas etetéssel szembeni aggályainkat alátámasztotta, hogy nem tudják folyamatosan felügyelni minden állat szekcióját, akik így ki vannak szolgáltatva a látogatók fegyelmetlenségének.

ÖSSZEGZÉS - “SZAFARI PARK” III.

A “szafari parkok” patás állománya

tekinthető a leginkább fenntartható módon működő állatkertnek.

A tevék, szarvasmarhák, pónilovak, zebrák, lámák stb. szabadon járkálnak a kisvonat és az autók körül a “szafari-csemegéért” (sárgarépa), ami az ő természetes étrendjükkel egyeztethető leginkább össze.

A kisvonat ablakainál csemegéért tolakodó patások ábrázata és az etetés közbeni kis lopott (nyílt) érintések élményt jelentenek a látogatók számára. Ártalmatlan mozdulatok, melyek közegészségügyi kockázatot hordoznak, ahogy a saját gépjárművek kerekein behozott szennyeződés, vagy kihurcolt ürülék.

Nem tekinthetünk el a saját autós szafari közbeni levegőszennyezéstől, ami a patások tüdejét értelmetlenül károsítja.

A látogatók környezetbarátabb módon vehetnének részt a programon a park kisvonatán.

Circus America - vándorcirkusz - 3 látogatás

Első két alkalom: Vadállatok közül 1 oroszlán és 3 tigris idomárjukkal vendégszerepelt az idei turné első feléig. **Tény: hatósági engedély nélkül, feltételezés: francia vándorcirkuszból érkeztek.** A Pest Vármegyei Kormányhivatal PE/KTHF/27147-4/2025 ügyiratszámú határozat alapján, a 2025. május 17-i végzett hatósági ellenőrzés során, a Circus America területén tartózkodó három tigris és egy oroszlán "tulajdonosának nem volt magyar hatóság által kiállított veszélyes állat behozatali, tartási, bemutatási engedélye. A Circus America ideiglenes úti naplójában a nagymacskák nem szerepeltek."

A tigrisek és az oroszlán láthatóan le volt szedálva és megfélemlítés alapú együttműködésben vettek részt. Az idomár ostort használt.

Június 22 után a nagymacskás számot levették, az idomár távozott velük a társulattól. A szezon hátralévő részében kutyás számmal hirdették a turnét.

A társulat népes egzotikus patás állománnyal utazik: lovak, pónilovak, tevék, alpakák, lámák, bölények, ankole szarvasmarhák. Műsorszámok alatt az idomárok ostort és pálcát egyaránt használnak. A tevéket a látogatók megérinthetik, a pónilovakra a műsor szünetében fel lehet ültetni a gyerekeket. A patások kora és állapota vegyes, a fellépések közötti tárolás során a hőségben nem áll rendelkezésre mindenki számára árnyékos hely.

A nagymacskás számokat papagájokkal és kutyákkal váltották fel. A papagájokhoz nem használtak semmilyen megfélemlítő eszközt, a végzett mutatványok tartalmaztak természetellenes mozdulatsorokat. A kutyáknak (svájci fehér juhász v cseh farkas) feltehetően melegük volt a parányi sátorban, farokcsóválás nélkül, lihegve, félelemben végezték el a munkát a jutalomfalatokért.

Richter Szafari Park - Nagykőrös - 3 látogatás

“Brigitte” és “Nelly” két ázsiai elefánt, akik francia vándorcirkuszból kerültek a parkba, a COVID-19 ideje alatt. Franciaország betiltotta a vadállatok cirkuszi használatát, így az ő hazaszállításuk nem érdeke az eredeti tulajdonos társulatnak. Őket használják a napi két “tréninghez”.

A harmadik elefánt szintén ázsiai (“Laika”), monotonon végzi a sztereotip himbálózást. Az ő kis szeparált szekciójában minimális az árnyékolás, időnként locsolják, a látogatók ellenőrzés nélkül etethetik a “szafari-csemegeként” megvásárolt sárgaréppal, vagy ami éppen náluk van. A legújabb, a negyedik pedig “Samba” a magányos afrikai elefánt, aki Franciaországban megölt egy ártatlan idős embert, és akit tilos összeengedni az ázsiaikkal.

A tréning szekcióban van néhány árnyat adó fa, látogatási időben működő locsoló (zuhany) és pocsoló. “Brigitte” és “Nelly” szorosan egymás mellett toporognak, himbálóznak. A “tréning” során természetellenes mutatványokat adnak elő, mint például egy farönkre való leülés, (pitizés), vagy éppen az idomár megtűrése a hátukon.

Magyarországon az elefánt a vadállatok cirkuszi használatának részleges tilalma alá esik.

Új egyedek beszerzése és használata tilos. “Brigitte” és “Nelly” a tilalom életbelépése után került az állatkerti működési engedéllyel rendelkező Richter Szafari Parkba, őket csak állatkerti módszerekkel mutogathatnák. A gondozó hozzáérhet, de például a látogatók nem, ahogy úgynevezett hírességeket sem ültethetnének fel a hátukra! Promóciós céllal sem!

Az autós és a kisvonatos szafari során a látogatók etetés (sárgarépa) közben mégis megfogdoshatják az ormányukat. A napi két “elefánttréning” műsor alatt elefántkampó és tüske van az idomár kezében, a tuskével folyamatosan szurkálja a hasukat. A jutalomfalat cukor és kelt tésztából sültt édes kalács.

A majomszafari egy modern kialakítású, hatékonyan működő pávián szaporítótelep.

A nagymacsák részlege teljeskörűen szeparált oroszlán- és tigrisszekcióval - körbecsalizott kamionos szafari, a látogatásunk során semmilyen érdeklődést nem mutattak.

Egy zsiráf - tágas, a többiekhez képest árnyékos kifutóban, magányosan, látogatók által bármivel etethető és akár megérinthető közelségben ácsorog, ezt személyesen megtapasztaltuk. A harmadik látogatás során aktivistáink azt az apró előrelépést tapasztalták, hogy egy munkás odaült a zsiráf szekciójához, hogy rászóljon azokra, akik etetni próbálták.

Patások: szarvasmarhák, kecskék, juhok, szamarak, alpakák, lámák, tevék - kisvonatos és autós szafari során etethetők (sárgarépa) és megérinthetők. A nagy területükön, a földön feltehetően elektromos vezetékek haladnak, amelyeken a járművek át tudnak menni, de az állatok nem (feltehetően így biztosítják, hogy a látogatók az egész szafari során, egyenletesen elosztott állatállományt bámulhassanak).

unaterra.hu

Kimba elefántpark - Töltéstava - Cassely család - 2 látogatás

Az elefánt-show-t itt shownak nevezik, míg a Richter Szafari Parkban tréningnek. Az önkénteseknek volt összehasonlítási alapja, így viszonyítva olvashatjuk tapasztalataikat: Összességében pozitívabbnak minősítették. Itt kaptak az elefántok gyümölcsöt a mutatványok közben, de azért itt is előkerült kenyér. Három elefánt van, kettőt használtak mutatványhoz, klasszik elefántkampó helyett, szalagokkal ellátott rúddal irányították őket, a harmadik vastagbőrű csak lekerítve ácsorgott.

Mint ismeretes, a két francia cirkuszból szerzett elefánthoz kísértetiesen hasonló módon került a Freiwald holland cirkuszból "Buba" elefánt a Kimba elefántparkba. Hiába fogadta volna a dél-franciaországi Elephant Heaven, a cirkuszból menekített vastagbőrűek számára létrehozott első európai menedékhely, a cirkusz tulajdonosa arra hivatkozva, hogy az elefántmenhelyen - ELEFÁNTOK KÖZÖTT - "elpusztulna a magánytól", megakadályozták a transfert. Helyette "Buba" Magyarországra, a Kimba elefántparkba került, ahol 2024. decemberében, a közlemények szerint, emésztőszervi gyulladás következtében halt meg, ami valamiféle emészthetetlen idegentest elfogyasztására utalt. Alapítványunk nyomozást indított az ügyben, de nem kaptunk hivatalos választ arra vonatkozóan, hogy mi okozta a gyomorgyulladását, sem arra, hogy a hatályos rendeletnek megfelelően semmisítették-e meg, vagy elásták, mint a Richterék "Mambót" és "Betty"-t Szadán! Vagy eladták fehérfeldolgozó üzemnek.

A Kimba Elefántpark elefántkifutója kicsi, kevés árnyékos résszel rendelkezett, de zöldebb volt, és volt benne egy kis tó is. (Hogy az elefántok fürdőzhetnek-e benne, az nem derült ki.)

A szafari során patásokat, nyulakat lehetett sárgarépával etetni, bár nem volt személyzet, aki felügyelte volna, hogy a látogatók mást ne adhassanak nekik. A cirkuszi előadás során ostorral vezényelt lámákat, lovakat, tevéket használtak. A szünetben pónilovaglás volt.

unaterra.hu

AZ ELEFÁNTOK GERINCOSZLOPA

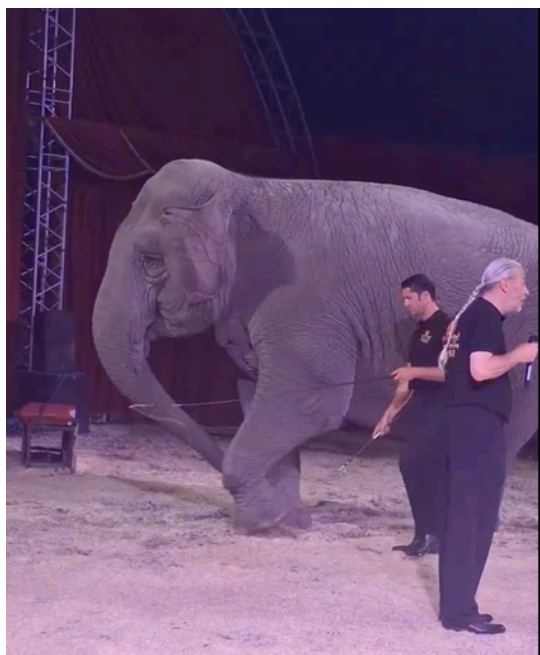
NEM LEKEREKÍTETT csigolyákból áll.
Az ÉLES CSONTKINÖVÉSEKET védő szövetekre
FÁJDALMAS NYOMÁST jelent
a **TESTRE NEHEZEDŐ**, idegen súly.

FORRÁS: PETA.ORG

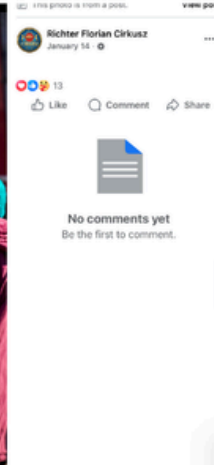
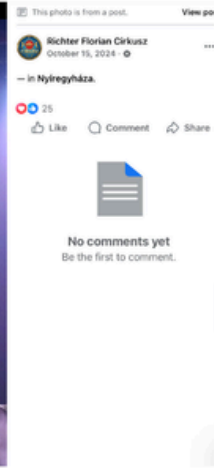
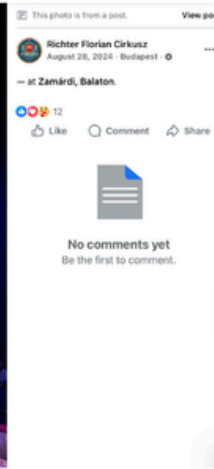
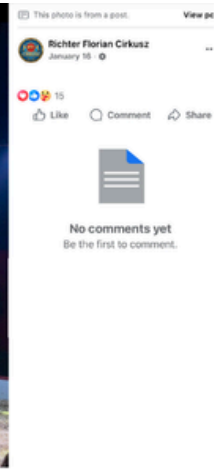
Richter Flórián Cirkusz - Cirkuszok éjszakája - 1 látogatás

Családilag ők birtokolják az idén már 50 éves "Szandrát", a Magyarországon utolsó, legálisan használható cirkuszi elefántot, akit 2 éves vásároltak egy indiai szállítmányból, mahout által betörve. *A cirkusz saját publikált fotója jól érzékelteti a biztonsági hiányosságokat: mindössze egy vékony villanypásztor választja el a fogságban tartott elefántot az őt simogatni érkező látogatókat!*

A cirkuszok éjszakáján az elefántos produkció 15 perces volt, ami során ostorral és tuskével irányította, az elefántot a nézők megérinthették, a szünetben külön összegért fotózkodni lehetett vele, sőt fel is lehetett ülni a hátára. Rajta kívül lovas és kutyás számok voltak. Az idei nyári szezonra a "Nagy Ugrás" fantázianevű show-val készült. A műsorban tehetséges hazai és külföldi artisták, bohóc, légtornászok, BMX-esek és kaszkadőr motorosok mellett, sajnos az állatos számok még mindig túl nagy hangsúlyt kaptak.

A Richter Flórián cirkusz saját posztjaiból:

Magyar Nemzeti Cirkusz - Cirkuszok éjszakája - 1 látogatás

Az állatos számokhoz lovakat, pónilovakat, tevéket és kutyákat használnak.

A patások engedelmességét ostorral és kockacukorral tartották fent.

A kutyákat jutalomfalattal motiválták.

A Richter Szafari Park tulajdonosának, ifj. Richter József társulata

Hungária Nagycirkusz - 1 látogatás

A vadállatok cirkuszi használatának jelenleg hatályos, részleges tilalmával összhangban, az állatos számokhoz patásokat - lovak, tevék, ankole szarvasmarhák, pónilovak) és papagájokat használnak.

Az átmeneti karámok nem biztosítanak mindenkinek árnyékot, ivóvíz rendelkezésre áll, az állatok nincsenek rossz állapotban. Mutatvány alatt az állatok irányíthatóságát ostor és jutalomfalat egyaránt biztosította.

Szünetben a gyerekek pónilovagolhatnak.

Fővárosi Nagycirkusz - Splash vízcirkusz - 1 látogatás

Kutyás és madaras számok, utóbbihoz egy tukánt, egy kakadut és további, nagytestű papagájokat (talán arákat) majd kisebb testű papagájokat használtak.

A kutyás szám orosz idomár produkciója, az ebek szemmel láthatóan jó egészségi állapotban voltak, 2 kutya mozgása volt nehézkes, és tűnt koordinálatlannak a színpadon.

A madaras szám olasz idomár produkciója, melyben egy tukán, egy kakadu és további, nagytestű papagájok (talán ara papagájok) majd kisebb testű papagájok szerepeltek. A legtöbb esetben a madarak egyik állványról vagy egyik emberről a másikra repkedtek, illetve volt aki körbe a nézőtéren, és egyetlen szám volt ahol egy kötélén kapaszkodott a lábaival (nem csőrrel). Biciklizés, csőrrel való mutatványt nem volt bemutatva.

"a társulat tagjai mindig is a megfélemlítést, a kínzást, a bántalmazást tartották az állatidomítás egyetlen lehetséges eszközének. Az internet ma már tele van olyan felvételekkel, ahol jól látszik, milyen durva módszerekkel törik meg elsősorban az elefántokat."

"Az állatkínzásokra nagyon sokáig, évtizedekig nem derült fény. Egyik elefánt olyan, mint a másik – a nézők sosem tudták, hány állat pusztult el rendkívüli kínok közepette a bántalmazások és kínzások következtében. Hogy hányukat NEM látta az állatorvos, vagy ha látta is, hányszor NEM tartották be az általa előírt kezeléseket.

Végül maguk a cirkuszi alkalmazottak kezdtek el információt szivároztatni állatvédő szervezeteknek, mivel sokan képtelenek voltak tovább nézni, mi történik a színpalak mögött, s hogy milyen elképesztően kegyetlen módszerekkel veszik rá az állatokat arra, hogy produkálják magukat a porondon."

Részlet a "Vér és szenvedés a kulisszák mögött" – a Ringling Cirkusz sötét titkai című, 2017. március 23-án, Gyarmati Orsolya fordításában, a Családháló portálon megjelent riportból.

**A jövő cirkusza állatmentes.
A cirkuszok jövője a tehetséges
artisták, bűvészek, bohócok, táncosok
művészetének záloga.**

UNA TERRA ALAPÍTVÁNY

E-mail: iroda@unaterra.hu

Székhely: 1028 Bp, Üvegház utca 6.

facebook.com/unaterraalapitvany

instagram.com/una_terra_alapitvany

tiktok.com/@ketrecmentes

